

UNIVERZITA KARLOVA

Pedagogická fakulta

Zápis o části státní závěrečné zkoušky Obhajoba diplomové práce

Akademický rok: 2019/2020

Jméno a příjmení studenta:	Tereza Kuželková		
Rok narození:	1995		
Identifikační číslo studenta:	14759606		
Typ studijního programu:	magisterský		
Studijní program:	Učitelství pro základní školy		
Studijní obor:	Učitelství pro 1. stupeň základní školy		
Identifikační čísla studia:	447353		
Specializace:	Tělesná výchova		
Název práce:	Vybrané tvary číslovek 2, 3, 4 a jejich tvaroslovný problém na ZŠ		
Pracoviště práce:	Katedra českého jazyka (41-KCJ)		
Jazyk práce:	čeština		
Jazyk obhajoby:	čeština		
Vedoucí:	PhDr. Pavel Sojka, Ph.D.		
Oponent(i):	doc. Mgr. Robert Adam, Ph.D.		
Datum obhajoby:	04.06.2020	Místo obhajoby:	Praha
Hlasování komise:	Známka/počet: 1/0 2/3 3/0 4/0		
Průběh obhajoby:	<p>Autorka představila svoji práci. Cílem bylo zjistit, zda používají žáci u číslovek dva - oba tvary spisovné, nebo nespisovné a u číslovek tři a čtyři tvary nově kodifikované, nebo tvary starší. Zpracovala problematiku z hlediska diachronního i synchronního, dále si všímala jejich místa v RVP a v učebnicích. Vlastní výzkum probíhal na základě doplňovacích cvičení, které autorka distribuovala mezi žáky základní školy. Zjistila, že postupně ustupují u žáků nespisovné tvary číslovek dva, oba, nejpevněji se drží tvar dativu (dvoum, oboum). U číslovek tři a čtyři zjistila, že mladší žáci užívají spíše tvary tři a čtyř, tvary třech a čtyřech mizí během školní docházky, tvar čtyřech téměř mizí.</p> <p>Otázky vedoucího práce: Autorka v textu opakovaně používá výrazy chybný a chyba. Zajímalo by mne proto, jak chápe pojem chyba v kontextu školní jazykové výuky. Čím si autorka vysvětluje výsledky u dativního tvaru číslovky dva, tedy znatelnou převahu varianty dvoum nad variantou dvěma? Čím si autorka vysvětluje výsledky u genitivního tvaru číslovek tři a čtyři, tedy relativně vyšší výskyt varianty třech ve srovnání s variantou čtyřech?</p> <p>Reakce autorky: Chyba a chybný autorka chápe v kontextu školní jazykové výuky jako tvary, které byly zcela nesmyslně zasazeny do kontextu věty (dvojího apod.). Vysvětlila výsledky - spojení s jinými slovními druhy u dva a možná jazyková ekonomie či libozvučnost u tři, čtyři</p>		

Otázky oponenta:

„Obzvlášť pak u číslovky čtyři zvolilo její kodifikovanou variantu jen minimální procento žáků.“ (s. 90) Co to znamená, že je tvar kodifikovaný? Co znamená, že je spisovný? Jaký je mezi těmito vlastnostmi vztah?

Co je to „městská státní škola ... v Praze“ (s. 40)? Kdo je zřizovatelem školy – hlavní město Praha, stát, nebo (jak je to obvyklé) městská část?

Čím je dáno, kolikrát se v zadávaných cvičeních objevily jednotlivé pády číslovek dva a oba? Proč je ve cvičeních pro 1. stupeň instrumentál pětikrát častěji (!) a ve cvičeních pro 2. stupeň čtyřikrát častěji než dativ?

Proč jste očekávala, že v souvislém textu (pohádka, shrnutí děje dobrodružného příběhu) budou žáci používat více spisovných tvarů než v izolovaných spojeních? A jak si vysvětlujete, že to bylo naopak?

Kolik procent žáků (stačí přibližně) napsalo tvary číslovky 4 začínající na š- a kolik jich napsalo tvary obsahující -r- místo -ř-? V práci nejsou takovéto tvary/podoby zmíněny a mně se nechce věřit, že by je nenapsal vůbec nikdo.

Jaký máte po provedení výzkumu názor na kodifikaci genitivních tvarů třech a čtyřech jako spisovných v roce 1993?

Reakce autorky:

Proběhla debata o kodifikaci, spisovnosti a vztahu mezi nimi.

Chybná stylizace - státní škola ve městě.

Autorka očekávala větší problém u instrumentálu, očekávala více různých odpovědí.

Autorka očekávala, že psaný souvislý text povede žáky více ke spisovnosti.

Tvary na š- a s -r- ve výzkumu byly, ale sledování pravopisu nebylo cílem práce.

Výsledek obhajoby:

velmi dobře (2)

Předseda komise:

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

.....

Členové komise:

doc. PhDr. Martina Šmejkalová, Ph.D.

.....

PhDr. Pavel Sojka, Ph.D.

.....